

คอลัมน์ “แจ่งสี่เปี้ย” ฉบับวันที่ 24 มิถุนายน 2568

“ธนาคารกลางแห่งปี”...รางวัลแห่งการสร้างสรรค์ที่ยั่งยืน

ดร.พรเพ็ญ สดศรีชัย
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปีนี้มีเรื่องที่น่ายินดี คือ ประเทศไทยได้รับรางวัล “ธนาคารกลางแห่งปี 2025 (Central Bank of the Year 2025)” ค่ะ รางวัลนี้จัดขึ้นเพื่อยกย่ององค์กร และบุคคลในแวดวงธนาคารกลางที่มีผลงานโดดเด่น ด้านการดำเนินนโยบายการเงิน การกำกับดูแลทางการเงิน และการบริหารจัดการองค์กร ในระดับสากล ซึ่งถือเป็นความภาคภูมิใจ ไม่เฉพาะคนแบงก์ชาติ แต่รวมถึงคนไทยทุกคนนะค่ะ สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของประชาคมโลกต่อบทบาทของ ธปท. ในเวทีเศรษฐกิจระหว่างประเทศกันค่ะ

ท่ามกลางความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจโลกที่เพิ่มสูงขึ้น และเศรษฐกิจภายในที่เผชิญกับปัญหาเชิงโครงสร้าง รวมถึงแรงกดดันทางการเมือง รางวัลนี้ สะท้อนความพยายามของ ธปท. ในการ “รักษาสมดุล” ระหว่างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาระบบการเงินให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากรางวัลแห่งความภาคภูมิใจแล้ว สิ่งสำคัญที่สุด คือ **คนไทยได้อะไรจากการดำเนินงานของ ธปท.** บ้าง บางส่วนได้รวบรวมไว้ใน [รายงานประจำปี ธปท.](#) นะค่ะ

1. เศรษฐกิจไทย

ธปท. เตรียมความพร้อมให้เศรษฐกิจไทยยืดหยุ่นทนทาน (resilient) ต่อความไม่แน่นอน จากปัจจัยทั้งในและนอกประเทศ มีการกำหนดนโยบายการเงินแบบยืดหยุ่น และปรับอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ในการประเมินภาพเศรษฐกิจ เพื่อประกอบการดำเนินนโยบายการเงิน นอกจากข้อมูลเชิงสถิติแล้ว ธปท. ยังใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงลึก ผ่านการลงพื้นที่ รับฟังและพูดคุยกับหลายภาคส่วนในหลายสาขาเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจ คริวเรือ่น เกษตรกร สมาคม สถาบันการเงิน และหน่วยงานต่าง ๆ ปีละกว่า 800 ราย ครอบคลุมทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจ (Business Liaison Program: BLP)

ล่าสุด ช่วงต้น มิ.ย 2568 ที่ผ่านมา คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้ลงพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ภายใต้ “โครงการ กนง. สัมผัส แลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ” เพื่อรับฟังความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกจากภาคธุรกิจในท้องถิ่นด้วยค่ะ

นอกจากนี้ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางเลือกในการชำระเงินที่หลากหลาย เพื่อให้ระบบการชำระเงินของไทย มีความมั่นคงและยืดหยุ่น พร้อมรับมือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์โลก ที่อาจกระทบการชำระเงินระหว่างประเทศ

2. ประชาชน

2.1 การแก้ไขหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

ธปท. ตระหนักถึง ความสำคัญของปัญหาหนี้ครัวเรือนที่สร้างความเปราะบางให้กับครัวเรือนไทย ในภาวะที่รายได้ยังฟื้นตัวไม่ทั่วถึง จึงได้ออกมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน และปรับให้เหมาะสมกับ สถานการณ์อย่างต่อเนื่อง เมื่อต้นปีที่แล้ว มีการออกมาตรการ “Responsible Lending หรือ RL” เพื่อ แก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนแบบครบวงจร โดยหวังการปรับพฤติกรรมทั้ง เจ้าหนี้ให้มีความรับผิดชอบ และลูกหนี้ให้ มีวินัย นอกจากนี้ ช่วงปลายปี ธปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ออกโครงการ “คุณสู้ เราช่วย” เพื่อให้ ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย และ SMEs เฉพาะกลุ่ม

2.2 การป้องกันภัยทุจริตทางการเงินจากช่องทางดิจิทัล

ในปีที่ผ่านมา ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการสำคัญ คือ การกำกับให้สถาบัน การเงิน (สง.) มีมาตรฐานการให้บริการที่ปลอดภัยมากขึ้น (Mobile Banking Security) การพัฒนาระบบ Central Fraud Registry (CFR) สำหรับแลกเปลี่ยนเส้นทางเงิน และการยกระดับมาตรการจัดการบัญชีม้า ระดับบุคคล ซึ่งช่วยให้ภัยทุจริตจาก “แอปดูดเงิน” (Unauthorized payment fraud) ลดลงอย่างมาก แต่ เหยื่อที่โดนหลอกให้ทำธุรกรรมเอง (Authorized Payment Fraud) โอนเงินผ่านบัญชีม้า ยังคงมีอยู่

ตั้งแต่ต้นปีนี้ ธปท. จึงได้ยกระดับมาตรการเชิงป้องกันมากขึ้น โดยออกมาตรการยกระดับการ จัดการบัญชีม้าเพิ่มเติม ที่เรียกว่า “มาตรการ ก.ข.ค.” ประกอบด้วย (1) การกวาดล้างบัญชีม้าให้ได้มากขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมของมิฉฉาชีพที่เปลี่ยนไป (2) Action ที่เข้มข้นขึ้น ทั้งระงับการโอนเงินออกจาก บัญชีม้าและปฏิเสธการเปิดบัญชีใหม่ ครอบคลุมไปถึงบัญชีที่มีความเสี่ยงสูงว่าจะเป็นบัญชีม้าเพิ่มเติมด้วย และ (3) ครอบคลุมขยายการจัดการในวงที่กว้างขึ้น โดยให้ สง. ต้องแลกเปลี่ยนรายชื่อบุคคล ที่ตรวจสอบแล้วว่า มีพฤติกรรมต้องสงสัยระหว่างกันเพิ่มเติม เพื่อป้องกันภัยทุจริตได้ครอบคลุมและรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ ออกมาตรการจัดการบัญชีม้านิติบุคคลเพิ่มเติมด้วย

2.3 โครงการ Your Data

เมื่อ ต.ค. 2567 ธปท. เปิดตัวโครงการ “Your Data ข้อมูลของคุณ สู่บริการทางการเงินที่ ตอบโจทย์” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และสมาคมผู้ให้บริการทางการเงินหลายแห่ง เพื่อ สร้างกลไกรับส่งข้อมูล ทั้งในและนอกภาคการเงิน ผ่านช่องทางดิจิทัลที่สะดวกและปลอดภัย โดยผู้ให้บริการ สามารถเลือกใช้สิทธิ ในการส่งข้อมูลของตนเอง ที่อยู่กับผู้ให้บริการทางการเงินและหน่วยงานต่าง ๆ ไปยัง ผู้ให้บริการที่ตนเองต้องการใช้ เพื่อให้ได้รับบริการทางการเงินที่ตอบโจทย์มากขึ้น โดยข้อมูลเหล่านี้ จะเป็น วัตถุประสงค์สำคัญให้กับโครงการอื่น ๆ ด้วย อาทิ ธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) และสถาบันค้ำประกัน เครดิตแห่งชาติ (NaCGA) ซึ่งจะมีส่วนช่วยพัฒนาบริการทางการเงิน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับผู้มีรายได้น้อยและ SMEs

3. สถาบันการเงิน

ธปท. ส่งเสริมการแข่งขันในระบบ สง. ทั้ง (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงิน เพื่อรองรับผู้ให้บริการที่หลากหลายสามารถเข้าถึงระบบ ซึ่งจะเอื้อให้เกิดการพัฒนาบริการและสนับสนุนการแข่งขัน เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน (2) ร่วมกับกระทรวงการคลัง ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์ไร้สาขา (Virtual Bank) เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในระบบการเงิน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ ทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินได้สะดวกและครอบคลุมมากขึ้น

รางวัล “ธนาคารกลางแห่งปี” เป็นความภาคภูมิใจ โดย ธปท. ตระหนักถึง บทบาทสำคัญในการสร้างสมดุลในมิติต่าง ๆ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของคนไทย โดยให้ความสำคัญกับการทำงานที่ยืดหยุ่น และพร้อมปรับตัว ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผ่านการชั่งน้ำหนักและออกแบบนโยบายให้ตรงจุด มีประสิทธิผล และสร้างผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยที่สุด

** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัด
**